

מה בדרך ירושלמי

לע"נ מרן רבי אהרן ליב בן רבי נח צבי שטיינמן זצוק"ל
הוצאות טל' 0548449853 או מייל MABADAF12@GMAIL.COM

גליון 109 פרשת וישב תשפ"ה

שינון הדרך ירושלמי בדרך קצרה

ירושלמי שבת כג-כט

שהנותן בים דרך הוא רק מעצרת עד החג ובימים עזים נתיבה מהחג ועד חנוכה, ור' יוסי בן ר' תנחום מכפר עגין אמר שהיה מעשה באסיא שאדם אחד רצה לפרוש בים מהחג עד חנוכה ואמר לו מטרונו אחת וכי זה הזמן לפרוש וגם אביו בגלה אליו בחלום ואמר לו את הפסוק וגם קבורה לא היתה לו ולא שמע להם והלך בים וטבע ור' כהן אחי ר' חייא בר אבא רצה לפרוש בים מהחג עד חנוכה ואמר לאחיו התפלל עלי אמר לו שכן אך אם תראה את הציבור מתפללים למטר אל תסמוך על תפילתי ומיד כשאתה קושר אל הלולב אחר החג קשור את רגלך מלפרוש.

אדם הראשון הוא דמו של עולם כמו שכתוב ואד יעלה מן הארץ וחוה גרמה לו מיתה לכן נתנו לאשה את מצוה נדה, ואדם הראשון היה חלה טהורה לעולם כמו שכתוב וייצר ה' אלוקים את האדם עפר מן האדמה וכמו שאמר ר' יוסי בר קצרתה שמיד כשהאשה מקשקשת את העיסה במים היא מגביהה חלה וחוה גרמה לו מיתה לכן מסרו לה את מצות חלה, ואדם הראשון היה נרו של עולם כמו שכתוב נר ה' נשמת אדם וחוה גרמה לו מיתה לכן מסרו לה את מצות הדלקת הנר.
ר' יוסי אמר שג' דברים מדבקים את המיתה ושלשתן נמסרו לאשה והן נדה חלה הדלקת הנר.

הלכה ז משנה ג' דברים אדם צריך לומר בביתו בערב שבת עם חשיכה עשרתן ערבתן הדליקו את הנר, אך בספק חשיכה ספק קודם חשיכה לא מעשרים ודאי ולא מטבילים כלים ולא מדליקים נרות אך מותר לעשר דמאי ולערב ולטמון חמים. גמרא רשב"ג אומר הלכות קודם וטאטות והכשרות הן גופי הלכות שנמסרו לעמי הארץ ומאמינים להם,

דף כה שאף שעמי הארץ לא נאמנים על תרומה אך הן נאמנים לומר הפרשתי לתוכה רביעית קודש וסומך עליו שהיא מתוקנת, וטאטות, ששינו הכל נאמנים על מי אפר פרה, ועל הכשירות שהן נאמנים לומר על כל דבר שעדיין לא הוכשר לטומאה.

לכאורה צריך לומר קודם שידליקו את הנר שהוא מדאורייתא אך עירוב והפרשה הוא רק מדרבנן, ור' חייא בר אבא אמר שמתוך שמחמירים עליו בקלה הוא יחמיר על עצמו בחמורה.

ר' חגי אמר שר' שמואל בר רב יצחק ציוה רק עירבתם הדליקו את הנר והוא לא ציוה על מעשר כי הוא היה אוכל רק ממה שקנה בשוק מחברים ואינו צריך לעשר.

ר' אלעזר היה גוסס בערב שבת עם חשיכה והורקנוס בנו נכנס לחלוץ לו תפילין ואמר לו אביו מדוע מניח אתה מצות דלקה שהיא מהתורה וחייב כרת ואתה חולץ לי תפילין שהם רק רשות ומצוה, והורקנוס יצא ואמר אוי שנטרפה דעתו של אבא אמר ר"א לא דעתי אלא דעתך וכשראו תלמידיו שהשיב דבר חכמה נכנסו אליו ושאלוהו ואמר להם על טמא טמא ועל טהור טהור ובסוף אמר טהור ויצאה נשמתו ואמרו ניכר הרבי שהוה טהור, אמר ר' מנא וכי רק מכאן ידעו שהוא טהור, ור' יהושע נכנס וחלץ תפיליו וגיפפו ונשקו וככה עליו ואמר רבי רבי הוה הנדר רבי רכב וישראל ופרשיו.

כלים גדולים לא יטביל בין השמשות אך כלים קטנים יכול להערים ולהטבילם וכמו ששנה ר' הושעיא שאדם יכול למלאות מהבור בכלי טמא ולהטבילו, ושנו בברייתא שאם נפל הדלי לבור או שנפל כליו לבור יכול להערים ולהטבילם, ונחלקו אם מדובר גם בכלים שנטמאו באב הטומאה או רק בכלים שנטמאו מולד הטומאה והקשה האומר שנטמאו מולד הטומאה לאומר מאב הטומאה הרי הם צריכים הערב שמש וא"כ הוא עושה את זה רק לצורך חול, אמר לו שמדובר שהוא רוצה לאכול חולין בטהרה שלא צריך הערב שמש.

ר' ירמיה ור' זירא אמרו בשם ר' חייא בר אשי שאשה יכולה להערים ולהדיח כוס במקום אחד וקערה במקום אחר ותמחוי במקום נוסף וכך היא מרביצה את ביתה בשבת.

ר' יוסה אמר בשם ר' אבהו ור' חזקיה אמר בשם ר' יודה בן פזי שנקרא דמאי מלשון דא מאי שלא ידוע אם הוא מתוקן או לא.

ר' חייא בר אשי אומר שבבין השמשות מותר לערב עירוב חצירות אך לא עירובי תחומין שיש להם עיקר בתורה.

פרק כירה

הלכה א משנה אם הסיקו כירה בקש או גבבא מותר לתת עליה תבשיל ואם הסיקה בגפת או עצים לא יתן עליה תבשיל עד שיגרוף את הגחלים או שיתן עליהם אפר, לב"ש מותר רק חמין ולא תבשיל וב"ה מתירים חמין ותבשיל, לב"ש נוטלים ולא מחזירים ולב"ה מותר להחזיר. גמרא יש לשנות במשנה שמקיימים תבשיל בכירה גרופה וזה כר' יהודה ששינו שר"מ סובר שאם היו שתי כירות מתאימות אחת גרופה וקטומה ואחת לא מותר לקיים על הגרופה וקטומה ולב"ש לא מקיימים כלום ולב"ה חמין ולא תבשיל, ואם העביר את המיחם לכונ"ע לא יחזיר, ור' יהודה סובר שלב"ש חמין ולא תבשיל ולב"ה חמין ותבשיל,
דף כו לב"ש אם העביר את המיחם לא יחזיר ולב"ה יחזיר.

דף כג לדעת בר קפרא מקלקל בחבורה ומבעיר חייב גם באינו צריך לדם ואפר, ויש להקשות שאם למדו מהבערה לכל המלאכות א"כ נאמר שבכולם יתחייב גם בשלא לצורך, ואמר ר' יוסי שזה קשה אם בר קפרא סובר כר' יוחנן שלמדו חילוק מלאכות מהבערה אך לר"א לומדים מהפסוק ועשה מאחת מהנה.

יש להקשות שבאב מלאכה של שוחט חייב רק לצורך ואיך יתכן שחייב בחבורה שלא לצורך, ור' יוסי בן ר' בון אמר שנחלקו בזה ר"א ור' יוחנן האם שחיטה היא האב וחבורה היא תולדה, או שחבורה היא אב ושחיטה היא תולדה.

מי שהבעיר וכיבה בנפיחה אחת חייב שתים, ואמר ר' אבדימי אחי ר' יוסה שיש ללמוד מכאן שאם נפח בכלים ושברן חייב שנפיחה נחשבת ככוחו.

שינונו בברייתא שמי שחתה בשבת גחלים תחת קדירה חייב, ואמר ר"ש בן אלעזר בשם ר"א בן ר' צדוק שחייב שתים שהוא כיבה את העליונות והבעיר את התחתונות והבערה יצאה לחלק, ושינונו בברייתא שמי שחתה גחלים להתחמם נגדם בשבת פטור, ור' יעקב בר אבא אמר שזה תלוי במחלוקת הנ"ל מי שסבר שחייב את פטור כן לא היה כיבוי ומי שסובר שחייב שתים חייב כן משום ההבערה אך ר' אבהו אמר בשם ר' יוחנן שגם לר"ש בן אלעזר חייב רק אחת אלא זה נקרא כאילו הוא חייב שתים אך אין חיוב חטאת על הבערה, ור' יודן אמר שגם למ"ד שהבערה יצאה לחלק חטאת אך כן פטור שאינו רוצה בהבערה או כיבוי אלא רק להתחמם דרך חתייה אך בחיתוי תחת קדירה הוא רוצה בהבערה וכבוי.

שנו בברייתא שאם הבעיר ובישל יש המחייב שתים ויש המחייב אחת המחייב שתים הוא משום הבערה ובישול, והמחייב אחת לר' יהודה חייב בהבערה ולר' יוסי משום מבשל ויש להקשות לדעת ר' יוסי הרי למדו את חילוק מלאכות מהבערה ואיך יתכן שיתחייב רק משום בישול.

זר ששימש במקדש בשבת או בעל מום ששימש בטומאה לר' חייא הגדול חייב שתים ולבר קפרא חייב אחת, והקשה בר קפרא איך יתכן עבודה שכהן מותר בה שאדם אחר יתחייב עליה ור' חייא הוכיח מקמיצה שקודם קמיצה היא אסורה גם לכהנים ואחר קמיצה היא אסורה לזרים ומותרת לכהנים אמר בר קפרא שלמדו מהפסוק וכל זר לא יאכל קודש והאיסור שהיה קודם קמיצה התבטל לגבי זר, ור' חייא הוכיח ממליקה שקודם מליקה היא אסורה לכל ואחר מליקה היא מותרת רק לכהנים, אמר בר קפרא שאכן האיסור מחיים לא המשך והיא אסורה לזר רק מצד וכל זר לא יאכל קדש, ור' חייא הוכיח מטביל שקודם הפרשה אסור לכולם ואחר הפרשה התרומה מותרת רק לכהנים ואסורה לזרים ואמר בר קפרא שהאיסור טבל הותר ואיסור תרומה לזרים הוא רק מצד וכל זר לא יאכל קודש, ואמרו נצא לחזק ללמוד ויצאו ושמעו ברייתא שנחלקו תנאים בזר ובעל מום ששחטו בשבת שלר' יוסי חייב שתים ולר"ש אחת, הסובר שלר' יוסי חייב רק משום זרות ולר"ש חייב גם משום שבת ולכאורה בשחיטה אין איסור שהרי שחיטת קדשים כשירה בזר ואם משום הילוך וזריקה אין בהם מלאכה אלא שבות בעלמא אלא יש לומר משום עיכול האברים ופדרים על המזבח כל הלילה וזה מובן לר' יהודה שבעיכול אברים יש איסור מבעיר,

דף כד אך קשה לדעת ר' יוסי שהחייב הוא משום מבשל הרי אינו מתכוון לבשלם, ויש לומר שכיון שהוא רוצה שיתעכלו הוא נחשב מבשל.

הלכה ו משנה בעוון ג' עבירות נשים מתות בלידתן שאינן זהירות בנדה או חלה או הדלקת הנר. גמרא יש תנא ששנה שהן מתות ילדות ויש תנא ששנה שהן מתות יולדות, מי ששנה ילדות כדברי ר' יהודה שנו שבנים מתים בעוון נדרים כמו שכתוב לשוא הכיתי את בניכם, ומי ששנה יולדות מפני שהשטן מקטרג בשעת הסכנה.

ר' פינחס אמר בשם ר' ירמיה בשם ר' חייא בר בא שנאמר ולפני אלעזר הכהו יעמד ושאל לו במשפט האורים ולא כתוב בסדר האורים ולמדו מכך שכשישראל יוצאים למלחמה ב"ד של מעלה יושבים עליהם אם יצחו או ינוצחו, ואמר ר' חייא בר בא שנאמר בפסוק כי תצא מחנה על אויבך ונשמרת מכל דבר רע ומשמע שאם לא יוצאים לא צריך שרמיה שהשטן מקטרג בשעת הסכנה, ור' אחאי בר יעקב למד מהפסוק וקרהו אסון בדרך וישמע שבבית לא שהשטן מקטרג בשעת הסכנה, ור' ביסנא אמר שר' לייא למד מהפסוק בבוא סנחריב על ירושלים יום צרה ותוכחה ונאצה היום הזה ומשמע שיום אחר לא כי השטן מקטרג בשעת הסכנה, ור' איבו בר נגרי למד מהפסוק בהשפטו יצא רשע ולא כתוב צדיק אלא שהשטן מקטרג בשעת הסכנה, ור' בא למד את זה ממה ששינונו נסר שמתוח מגג לגג אסור ללכת עליו גם כשהוא רחב שהשטן מקטרג בשעת הסכנה, ורב אמר שמי שיושב בבית רעוע הוא עושה את מלאך המות נושה שלו כמו שכתוב ישי מות עלימו, וכמו שכתוב כי תשה ברעך משאת מאומה.

ר' לוי אמר שהשטן מצוי לקטרג בג' מקומות: המהלך בדרך יחידי והישן יחידי בבית אפל והמפרש בים הגדול, ור' יצחק בר מריון אמר שלולא כתוב כה אמר ה' הנותן בים דרך אדם שהיה מגיע לים היה מת, ורבנן אמרו

ר' חלבו אמר בשם רב ענן בשם רב שמואל להחזיר עליה אך לא בתוכה ואמר עולא עד שלושה לקרקעית הכירה, ור' מנא אמר עד מקום שהוא עושה חריץ, ור' יוסי בן ר' בון אומר שמואל עד מקום שהוא יכול להניח את ידו בלי שתכוה, וזה כדברי ר' זירא בשם ר' יהודה שמואל להפשיט במקום שהיד שולטת ואסור במקום שאין היד שולטת.

ר' יושע בר גיזורא שימש לפני ר' זירא והכניס לפניו תבשילים ורתחים אמר לו איך זה נעשה אמר לו שגרפו את הכירה ונתנו בערב שבת אמר לו ר' זירא אל תעשה כך אלא שים שלושה אבנים ועליהם תניח את הקדירה.

ר' אבהו התיר בבצרה להניח מלא היד רמץ ועליהם ג' אבנים ולהניח את הקדירה עליהם שמואל להשהות גם באינה גרופה.

דניאל בר רב קטינא אמר בשם ר' אסי ששדרת חריות הם כגפת ועצים ודוקא כשהיו לחים ויבשו אך אם היו יבשים מתחילה הם כקש וגבבה.

יש מי שסובר שגללי בהמה הם כגפת ועצים ויש הסובר שהם כקש וגבבה יש שאמר שהם כגפת ועצים מדובר בשל בהמה דקה ומי שאמר שהם כקש וגבבה מדובר בשל גסה.

ההתר בגרוף הוא כשגרף כל צרכו כמו ששינו בגרוף צריך לחטט ביד, אך הקוטם לא צריך לקטום כל צרכו כמו ששינו שבי"ט שחל בערב שבת אמר ר' שיין שמלכה עליה נעורת של פשתן א"כ משמע שלא צריך לכסות את האפר לגמרי אלא מספיק מעט להכר.

אם קטם והגחלים התלבו ר' חייא הורה בכיתו להתר ושאלו החברים לפני ר' זירא ור' הושעיא ור' חנניה אם כשהתלבתה מותר להשהות לכתחילה או שמואל להשאיר את מה שכבר השווה, ועבר שם ר' אמי והתפזרה החבורה ור' אמי רצה להתזירם ולהורות להתיר רק בדיעבד, ור' שמואל בר ססריט שכולם התפזרו ושארם ההוראה להתיר רק בדיעבד, ור' שמואל בר ססריט אמר שצריך את ההתר של ר' חייא על להבא, ור' מנא אמר שהוא שאל את ר' בא בר ר' פפי שלגבי לשעבר אין כלל שאלה שהרי שנינו שלר"מ המעשר והמבשל בשבת בשוגג יאכל ובמזיד לא יאכל, ולר' יהודה בשוגג יאכל במוצ"ש ובמזיד לא יאכל ור' יוחנן הסנדלר סובר שבשוגג יאכל במוצ"ש לאחרים ולא לו ובמזיד לא לו ולא לאחרים, ושמואל הורה כר' יוחנן הסנדלר ורב הורה לאחרים כר' מ' ובציבור הורה להחמיר כר' יוחנן, ור' בר כוסנא אמר שהוא דרש כר' ישמעאל בן ר' יוסי ששינו שהוא אמר בשם אביו שכל דבר שחייבים על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת ועשאו בשבת בין בשוגג בין במזיד אסור בין לו ובין לאחרים ודבר שלא חייבים על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת ועשאו בשבת בשוגג יאכל במוצ"ש לאחרים ולא לו ובמזיד לא יאכל כלל לא לו ולא לאחרים.

שאלו את ר' יוחנן מה דעתו והוא אמר

דף כז ששינו המעשר והמבשל בשבת שודר יאכל ובמזיד לא יאכל, ושמע רב חסדא ואמר שלדבריו הותרו השבתות שאנשים יערימו שעשו בשוגג, ורב חונא אמר בשם רב וכן שנה ר' חייא שבתחילה אמרו שהשוכח תבשיל על כירה וקדשה עליו שבת בשוגג יאכל ובמזיד לא יאכל, ונחשדו להניח במזיד ואמרו שכתנו ואסרו להם גם בשוכח, וקשה אין התירו להניח על כירה שהתלבתה אמר ר' אילא שחשדו להניח אך לא חשדו שיבשלו לכתחילה וקנסו במניה ולא קנסו במבשל, וחזרו ואמרו שתבשיל שהוא מצטמק ויפה לו אסור ואם מצטמק ורע לו מותר.

כרוב אפונים ובשר טרוף הם כמצטמק ויפה לו, ור' תנחום בר עילאי מוסיף שגם ראשי לפתות וראשי קבלוטות הם כמצטמק ויפה לו, ולענין ביצים יש להוכיח ממה שאמר ר' יוסי בשם ר' ישמעאל בן ר' יוסי שאמר שאביו עלה לביתו התיר בחמים ואסר בביצים, ור' שמואל בר נתן אמר בשם ר' חמא בר חנינא שהוא עלה עם אביו לחמת גדר והביאו לפניו ביצים קטנים כעוזרדים וטעמם היה יפה כמו קפריסין.

שנו בברייתא שאשה לא תמלא קדירה בערב שבת בעססיות ותורמוסים ואם היא נתנה אסורים גם במוצ"ש עד כדי שיעשו, ואמר ר' אחא שזה היה במזיד ואסרו לשיטת ר' מ' ור' יוסי אמר שזה היה בשוגג ואסרו לדעת ר' יהודה, ור' מנא הוכיח כר' יוסי ששינו הנוטע בשבת בשוגג יקיים ובמזיד יעקור ובשביעית בין בשוגג בין במזיד יעקור ור' יהודה אומר להיפך שהנוטע בשבת בין בשוגג בין במזיד יעקור ובשביעית בשוגג יקיים ובמזיד יעקור והטעם לכך הוא שהוא נהנה ממעשה שבת ומתוך שאמרו שמתין בכדי שיעשו הוא לא נהנה ממעשה שבת, ות"ק לא גזר בשבת כי נחשדו על שביעית אך לא נחשדו על השבתות, ועוד שמונים שנות ערלה לשביעית אך לא מונים לשבתות, והיינו שאם נטע פחות מל' יום קודם שביעית ונכנסה שביעית אסור כי אז מונים לשביעית אך לטעם הראשון אין לגזור, ואם נטע ל' יום קודם שמינית ונכנסה שמינית יש את הטעם של חשד אך בכל מקרה לא מונים לשביעית, ור' יהודה סובר את הטעם של חשד כי לטעם של מונים אין חילוק בין שגגה למזיד.

אם נטל את הקדירה מבעוד יום יחזיר מבעוד יום ואם נטל משחשיכה יחזיר ואם נטל מבעוד יום וקדש עליו היום ר' סימון בר תדאי אמר בשם ר' הושעיא שאם הניחו בארץ אסור לטלטלו ור"א אמר בשם ר' הושעיא שאם הניחו בארץ אסור לטלטלו ואמר ר"א בשם ר' הושעיא שהוא שירת את ר' חייא הגדול והעלה לו חמים מדיוטא התחתונה לדיוטא העליונה והחזירם לכירה ואמר ר' ירמיה בן ר"ש שמואל אפילו מכירה שהבלה מועט לכירה שהבלה מרובה, ור' אמי אמר שפעמים רבות הוא ישב לפני ר' הושעיא ולא שמע ממנו דבר זה, ואמר ר' זריקן לר' זירא שאם לא שמע ממנו שמואל א"כ יש

לאסור, ור' יוחנן בן ר' מריה אמר שמואל רק אם לא העביר את ידיו ממנו אך אם העביר את ידיו ממנו אסור.

דף כח הלכה ב משנה אם הסיקו תנור בקש וגבבה לא יתן לא בתוכו ולא על גביו ואם הסיקו כופח בקש וגבבה הוא ככירה ואם הסיקוהו בגפת ועצים הוא כתנור. **גמרא** בר קפרא שנה שאסור לסמוך לתנור, ור' שימי היה סומך בצד התנור, ור' מנא אמר לו הרי בר קפרא אסור לסמוך לתנור.

ר' מנא זלזל בנשים ששטחו את בגדיהן קרוב לתנור משום בישול המים שעליהן, ור' יודן הורה מדוחק לסמוך בצד התנור אם הוא גרוף וקטום ונתנו ג' אבנים ולהניח עליהן ובתנאי שהשכינות לא ידעו מכך.

ר' יוסי אמר שבכופח לענין שבת הלכו אחר סוג ההיסק ולגבי טומאה הלכו אחר פתחו או צורת הסיקו אם הוא מבחוץ או מבפנים.

הלכה ג משנה אין לתת ביצה בצד מיחם כדי לגלגלה ולא ישברנה על סודרים לבשלה בחום שלהם ור' יוסי מתיר, ולא יטמון ביצה בחול או באבק דרכים כדי שתצלה, מעשה שאנשי טבריה הניחו סילון של צונן באמה של חמים וחכמים אמרו להם שמה שהוחם בשבת דינו כחמים שהוחמו בשבת שאסורים ברחיצה ושתייה וביו"ט אסורים ברחיצה ומותרים בשתייה מותר לשתות ממוליאיר גרוף אך מאנטיכי אסור לשתות גם אם נגרפה. **גמרא** שנינו בתרומות שאם ריסק תפוח של תרומה ונתן אותו בעיסה וחימצה היא אסורה ור' יוסי מתיר ואמר ר' אחא בשם ר' אבהו בשם ר' יוסי בן ר' חנינא שנחלקו כשהוא חימץ במימיו אף אם הוא חימץ בגופו לכו"ע מותר, ור' יוסי לשיטתו כמו שלגבי שבת הוא לא אסר בבישול בחמה שהבישול אינו גמור כך הוא התיר בחימוץ בתפוח של תרומה שהחימוץ אינו גמור.

אם טמן פגה בתבן או שטמן חררה בגחלים אם מקצת העלים או הגחלים מגולים יכול לטול אותם בשבת ואם לא יטול, ור"א בן תדאי אמר שגם אם הם מכוסים יכול לתחוב בו שפוד ויטול שאין בזה כוונה וזה כדעת ר"ש ששינו לא יגוררו אדם כסא ספסל וקתדרא כי הוא עושה חריץ ור"ש מתיר, ור' בא אמר בשם ר' חונא ור' חגי אמר בשם ר' זירא ור' יוסי אמר בשם ר' אילא שחכמים מודים לר"ש בכסא שרגליו שוקעות בטיט שמואל לטלטלו וכמו ששם מותר לטלטלו כך מותר להחזירו, ור' יוסי אמר שכך הוא כמה ששינו בכלאים שטמן לפת וצנונות הן ניטלים בשבת ואמר ר' יוסה בן ר' בון שזה רק לדעת ר"ש ור' יוסי הוכיח שרובן אסור ממה ששינו כל הכלים לא נגררים חוץ מעגלה שמואל שהיא כובשת, ויש לדחות ששינו בכלאים שלא חוששים לשביעית והרי ר"ש לא חלק לגבי שביעית,

דף כט אך יש לומר שר"ש חלק בדין ספיחי שביעית ויש לדחות שאף שר"ש הקל בספיחי שביעית הוא לא הקל מאיסור שביעית ויש בהם קדושת שביעית, וא"כ שנו שם לדעת ר"ש שמה שטמן פירות הם טהרו מטומאה ולא חושש בהם משום שביעית וקדושת שביעית.

בבבל אמרו שביצה שבושלה בחמה מותרת ואם בושלה בתולדות חמה היא אסורה ובא"י אומרים שגם בתולדות חמה מותרת, ולכאורה מוכח ממשנתנו שתולדות חמה אסור ששינו לא יטמיננה בחול ובאבק דרכים, ויש לומר שהאיסור הוא מטעם שעושה חריץ ואם היינו שונים לא יטמין בקמח היינו אומרים שזה מצד בישול בתולדות חמה אך נקטו חול וזה מטעם חריץ, ויש משנה שלא כחכמי בבל ששינו שלרשב"ג מגלגלים ביצים על גב גג של סיד רותח אך על על עפר רותח רואים שלא אסרו בתולדות חמה והם יאמרו שאכן חכמים חולקים על רשב"ג, ואנשי טבריה עשו כדעת אותם חכמים שלא אסרו בתולדות חמה ומחו בהם כחכמי בבל ואנשי טבריה נהגו כדעת החכמים שהתירו בתולדות חמה.

בתחילה סתמו קמין בערב שבת שלא יצא החום ורחצו שם בשבת אח"כ נחשדו שהניחו שם עצים שממשיכים לדלוך בשבת ואסרו להם רחיצה והתירו זיעה ואח"כ חשדו שהם רחצו ואמרו שנכנסו להזיע ואסרו להם גם זיעה והיו שם שתי אמבטיות חת של מתוקים ואחת של מלוחים ונחשדו שגילו את הנסרים של המתוקים ואמרו רחצו במלוחים ואסרו להם את הכל, ואח"כ שגדרו אותם התירו מעט מעט ממה שאסרו עד שהתירו מי מערה וחמי טבריה אך לא התירו להביא מגבות ור' חנניה בן עקביה התיר כמו ששינו ג' דברים התיר חנניה בן עקביה עצה שבים ולשאוב מים בגזוזטרא שעל הים והבאת מגבות.

שינו בברייתא שהרוחץ במערה או בחמי טבריה יכול להתנגב אפילו בעשר מגבות אך לא יביאם בידו ואמר שמואל מה יעשה תלמיד זה ששנה אך לא שימש שנפסקה ההלכה כר' חנניה, ור' ירמיה ור' זירא אמרו בשם רב יהודה בשם שמואל שרבי התיר להביא מגבות.

שנו בברייתא שאין לרחוץ בחמים ובצונן ואמר ר' יודה בן פזי שזה נשנה קודם שהתירו חמי טבריה ושנינו שהרוחץ בחמי טבריה הוא יזלף על עצמו אך אחרים לא יזלפו עליו ור"ש בר מנסיא אומר שגם הוא לא יזלף על עצמו כי הוא מרבה את ההבל ומכבד את הקרקע.

ר' אחא בר יצחק נכנס לרחוץ עם ר' בא בר ממל במרחץ של בר יטסס וראה אדם אחד שמוזף על עצמו אמר לו שאסור בשבת כי הוא מרבה את ההבל ומכבד את הקרקע, אחרים זלפו על עצמן ונפל על ר' אבהו והוא אסר להם. **ר' לונטי** נכנס לרחוץ עם ר' יונה וראה אדם אחד שזילף על עצמו והוא אמר שאין לחשוש לדעת יחיד שאוסר לאדם לזלף על עצמו.